၁၉၄၈ ခုန စ ၊ ဒီဇင ဘာလ ၁၀ ရက နွေတ င ကမ်ဘာ့ကုလသမဂ်ဂအဖ ဲ့ ညီလာခံအစည းအဝးက ီး က လူအခ ငွ အရးကေ ညောစာတမ းက ီးကို အတည ပ ု၍ က ညောလိုက ရာ ထို က ညောစာတမ းက ီး၏ စာသားသည နကေ စာမ က န ာ မ ားတ င အပ ည အစုံပ ရ ိသည ။ ဤကဲ့သို့ ရာဇဝင တင မည့ က ညောခ က ကို ပ ုလုပ ပ ီးနကေက ဤညီလာခံ အစည းအဝးက ီးက ကမ်ဘာ့ကုလသမဂ်ဂအဖ ဲ့ဝင နိုင ငံ အားလုံးအား ထိုက ညောစာတမ းက ီး၏ စာသားကိုအမ ားပ ည သူတို့ က ားသိစရေန က ညောပ မည့ အက ောင းကိုလည းကောင း၊ ထိုပ င နိုင ငံမ ား၊ သို့တည းမဟုတ နယ မ မေ ား၏ နိုင္င ငံရးေ အဆင့ အတန းကို လိုက ၍ ခ ဲခ ားခ င း မပ ုဘဲအဓိကအားဖ င့ စာသင က ောင းမ ားန ငွ အခ ားပညာရးေ အဖ ဲ့ အစည္းမ ားတ င ထိုက ညောစာတမ းက ီးကို ဖ န္ ခ ိဝငေ စရေန ၊ မ င သာအငေင ပ သထားစရေန ၊ ဖတ က ားစရေန န င့ အဓိပ်ပာယ ရ င းလင း ဖက ပ စရေန ဆငေင ရ က ပ မည့္ အက ောင္းဖ င့ လည္းကောင္း ဆင့ ဆို လိုက သည္ ။

စကားခ ီး . . .

လူခပ သိမ း၏ မ ိုးရိုးဂုဏ သိက်ခာန င့ တက လူတိုင းအညီအမ ခံစားခ င့ ရ ိသည့ အခ င့ အရမေ ားကို အသိအမ တ ပ ုခ င းသည လူခပ သိမ း၏လ တ လပ မ ု ၊ တရား မ တမ ု ၊ င ိမ းခ မ းမ ုတို့၏ အခ ခေံအုတ မ စ ဖ စ သဂေက ောင့ လည္းကာေင း၊

လူအခ ငွ ရမေမ ားကို အရမေထား မထီလမေားပ ုခ င းသည လူခပ သိမ း၏ အက ငွ သိက်ခာ ကို ခ ိုးဖကေက ဖ က ဆီးတတ သည့ ရက စက က မ းက ုတ သင်္ဘေ အပ ုအမ ုမ ားကို ဖ စ ပေ စခဲ့သင်္ဘေက ေငၚ လည္းကေငေ း၊ လ တ လပ စ ာ ဖ ငွ ဟပ ေဆိုနိုင္ မ ု လ တ လပ စ ာ သက ဝင ယုံက ည နိုင္င မ ု ၊ က ေက ရ ံ့ခ င း၊ ခ ိုင္ငံခ င းတို့မ ကင္းလ တ စ ာ အသက မ ေနနိုင္င မ ုတို့ကို ခံစားရယူနိုင္ စမေည့္ လကေကတစ ခု ပေ ေတ လာရန အရမေကို လူခပ သိမ းတို့က မိမိတို့၏ အထက သန ဆုံးသင္ေလိုလားခ က ဆန်ဒက ီးအဖ စ ဖ င့ က ေးက ေ က ညောပ ီး ဖ စ သင္ဘေက ေင့ လည္းကင္ဘေ း၊

လူခပ သိမ းတို့သည ၊ တရားလက လ တ န ိပ စက ကလူပ ုမ ု၊ အုပ စိုးမ ုန ငွ ဖိစီး ည ဉ းပန းမ ု တို့ကို နဂေက ဆုံး မလ `သာ မရ ဂေင သာ လက နက စ `ကိုင ကာ တဂေ လ န ခ င း၊ ပုန ကန ခ င းမပ ုစရေန ၊ လူအခ ငွ ရေး မ ားကိုဥပဒဖေ ငွ ထိန းသိမ း ကာက ယ ပဧးရမည ဖ စ သဂေက ဂေင့ လည းကဂေင း၊

နိုင္ငံ အခ င းခ င း ခ စ ခင္င္ ရင္းန္ ီးစ ာ ဆက ဆံရမႈကို ပိုမိုတိုးတက စရေန က ဆင္ေရမည္ ဖ စ သင္ခေက ေင့္ လည္းကေငး း၊ ကမ်ဘာ့ကုလသမဂ်ဂအဖ ဲ့ဝင္ တို့သည္ မူလလူအခ င့္ အရမေ ားကို လည္းကေငး း၊ လူ၏ ဂုဏ သိက်ခာကို လည္းကေငး း၊ ယင္ခေက ား မိန္းမတို့၏ တူညီသည့္ အခ င့္ အရမေ ားကို လည္းကေငး း၊ လမေစားယုံက ည ပ သည္ ဟုကုလသမဂ်ဂတ င ထပ မံ၍ အတည္ ပ ု ပ ီးသည္ ပ င ၊ လူမ ု က ီးပ ား တိုးတက ရမေန င့္ တက ပိုမို လ တ လပ ကေငး းမ န သင္ခေလးမှာဝ အဆင့္ အတန္းတို့ကို မ င့္ တင္ ရန္ သန်နိုင္ခ်င္မျာန္ ခ ပ ီး ဖ စ သင္ခေက ေင့္ လည္းကင္ခေင္း၊

ကမ်ဘာ့ကုလသမဂ်ဂအဖ ဲ့ဝင နိုင ငံတို့သည ကုလသမဂ်ဂအဖ ဲ့န င့ ပူးပငေ င း၍ လူအခ င့ အရးေ မ ားကိုလည္းကင္သင္း၊ အခု ခေံလ တ လပ ခု င့ အခု င့ အရမေ ားကိုလည္းကင္သင္း၊ က မ်ဘာ့တဝ မွ းလုံးတ င ရိုသလေးေစား က င့ သုံးစင္သင့္ စည္းက ခု င္းကို အားပမေမည္ ဟု ကတိပံုပံဳးဖ စ သင္မေက ေင့္ လည္းကင္သင္း၊

ထိုက ောင္စ

အထ ထေ ညီေလာခံ က

အပ ည ပ ည ဆိုင ရာလူအခ င့ ရေးက ညောစာတမ းကို လူတိုင း အဖ ဲ့ အစည္းတိုင္း သည္ အစဉ္ န လုံးသ င းလ က ကမ်ဘာ တဝ မ းလုံးတ င အဆိုပ အခ င့ အရေး မ ားန င့ လ တ လပ ခ င့ မ ားကို ရိုသလေးေစားက စရေန ဆုံးမ သ န သင ခ င း ဖ င့ အားထုတ က ရမည္ ဟုလည္းကေဝေ း၊ ကုလသမဂ်ဂအဖ ဲ့ဝင နိုင္ငံ ငံမ ားန င့ ထို နိုင္ငင္တို့၏အာဏာပိုင္ငံ အတ င္းရ နယ္ ပယ ဆိုင္ငံရာ တိုင္းသူပ ည သား မ ားအား အဆိုပ အခ င့ အရမေန င့ လ တ လပ ခ င့ မ ားကို က ယ က ယ ပ န ပ န ထိရဂေက စ ာ သိမ တ က င့ သုံး စဂေင့ စည းက စရေန ပ ည တ င းပ ည ပဆိုင ရာ တိုးတက သဂေ ဆဂေင ရ က ခ က မ ားဖ င့ အားထုတ က ရမည ဟုလည းကဂေင း ရည ရ ယ ပ ီးလ င လူ့အခ င့ အရမေ မ ားဆိုင ရာ အပ ည ပ ည ဆိုင ရာ က ညောစာတမ းကို နိုင ငံခပ သိမ း၊ လူခပ သိမ းတို့ တပ မေညီစ ာ ဆဂေင ရ က နိုင က စိမ့ သဂေင ာ ယခု ထုတ ပ န က ညောလိုက သည္ ။

အပိုဒ ၁

လူတိုင္းသည္ တူညီ လ တ လပ သင္ခေ ဂုဏ သိက်ခာဖ င့ လည္းကင္ခေင္း၊ တူညီ လ တ လပ သင္ခေ အခု င့ အရမေမ ားဖ င့ လည္းကင္ခေင္း၊ မ ေဖ ားလာသူမ ား ဖ စ သည္ ။ ထိုသူတို့၌ ပိုင္းခ ား ဝဖေန တတ သင္ခေ ဥာဏ န င့ က င့ ဝတ သိတတ သင္ခေ စိတ တို့ရ ိက ၍ ထိုသူတို့သည္ အခ င းခ င း မတ်ေတာထား၍ ဆက ဆံက င့ သုံး သင့ ၏။

အပိုဒ ၂

လူတိုင္းသည္ လူအခ င့ အရႈေက ညောစာတမ္းတ င ဖရာ ပ ထားသည့္ အခ ငွ အရႈေ အားလုံး၊ လ တ လပ ခ ငွ အားလုံးတို့ကို ပိုင္ ဆိုင္ ခံစားခ ငွ ရ သည္ ။ လူမ ိုးန ယ အားဖ င့ ဖ စ စ၊ေ အသားအရရာင္ အားဖ င့ ဖ စ စ၊ေ က ား၊ မ၊ သဘာဝအားဖ င့ ဖ စ စ၊ေ ဘာသာစကားအားဖ င့ ဖ စ စ၊ေ ကိုးက ယ သည့္ ဘာသာအားဖ င့ ဖ စ စ၊ေ နိုင္ ငံရးေယူဆခ က ၊ သို့တည္းမဟုတ အခ ားယူဆခ က အားဖ င့ ဖ စ စ၊ေ နိုင္ ငံန င့ ဆိုင္ သရာ၊ သို့တည္းမဟုတ္ လူမ အဆင့္ အတန္းန င့ ဆိုင္ သရာ ဧစ မ စ အားဖ င့ ဖ စ စ၊ေ ပစ်စည္း ဥစ်စာ ဂုဏ္ အားဖ င့ ဖ စ စ၊ေ မ ိုးရိုးဧာတိအားဖ င့ ဖ စ စ၊ေ အခ ား

ထိုပ င လူတစ ဦး တစ ယဂေက နထေိုင ရာ နိုင ငံ၏ သို့တည းမဟုတ နယ မ ဒေသေ၏ နိုင ငံရးဆိုင ရာ ဖ စ စစေရီင ပိုင ခ င ဆိုင ရာ ဖ စ စစေတိုင းပ ည အခ င းခ င း ဆိုင ရာဖ စ စ၊ အဆင့ အတန း တစ ခုခုကို အခ ပေ ၍ သဂေ လည းကဂေင း၊ ဒသေနယ မ တေစ ခုသည အခ ုပ အခ ာ အာဏာပိုင လ တ လပ သည့ နယ မ ၊ေသို့တည းမဟုတ ကုလသမဂ်ဂ ထိန းသိမ း စဂေင့ ရ ဂေက ထားရသည့ နယ မ ၊ေသို့တည းမဟုတ ကိုယ ပိုင အုပ ခ ုပ ခ င့ အာဏာတို့ တစိတ တဒသေလဂေက သာ ရရ သည္ နယ မ စေသဖ င့ ယင းသို့ သဂေ နယ မ မေ ား ဖ စ သည ၊ ဖ စ သည ပ ၁ င း လုံးဝ မရ စရေ။

အပိုဒ ၃

လူတိုင း၌ အသက ရ င ရန လ တ လပ ခ င့ န င့ လုံခ ုံစိတ ခ ခ င့ ရ ိသည ။ အပိုဒ ၄

မည သူကိုမ က ေးက န အဖ စ ၊ သို့တည းမဟုတ အစအေပ းအဖ စ ၊ နိုင ထက စီးနင္း စခ်ေိုင္းခ င္း မပ ုရ၊ လူကို က ေးက န သဖ ယ အဓမ်မ စခ်ိုင္း ခ င္း၊ အရာေင္းအဝယ ပ ုခ င္းန င္ ထိုသဘာေသက ရာေက သၫေလုပ္ ငန္း ဟူသမ ကို ပိတ္ ပင္ တားမ စ ရမည္။

အပိုဒ ၅

မည သူကိုမ ည ဉ းပန းန $^{\circ}$ ပ စက ခ င း၊ သို့တည းမဟုတ ရက စက က မ းက ုတ စ ာ လူမဆန စ ာ ဂုဏ ငယ စသေទေဆက ဆံမ ု မပ ုရ၊ သို့တည းမဟုတ အပ စ ဒဏ ပဧးခ င းမပ ုရ။

အပိုဒ ၆

လူတိုင းတ င ဥပဒအေရာ၌ လူပုဂ်ဂိုလ တစ ဦး အဖ စ ဖ င့ အရာခပ သိမ းတ င အသိ

အမ တ ပ ုခ င းကို ခံယူပိုင ခ င့ ရ ိသည ။

အပိုဒ ၇

လူအားလုံးတို့သည ဥပဒအေရာ၌ တူညီက သည့ အပ င ၊ ဥပဒ၏ အကာအက ယ ကို ခ ားနား ခ င း မခံရစဘေဲ တူညီစ ာ ခံစားပိုင ခ င့ ရ ိသည ။ ဤက ညော စာတမ းပ သဘဂေတရား မ ားကို ဖီဆန ၍ ခ ဲခ ားခ င းမ လည းကဂေင း၊ ထိုသို့ခ ဲခ ားခ င းကို လ ုံဆဂေ ခ င းမ လည းကဂေင း၊ ထိုသို့ခ ဲ ခ ားခ င းကို လ ုံဆဂေ ခ င းမ လည းကဂေင း၊ တင္ အကာအက ယ ကို တူညီစ ာ ခံစားပိုင ခ င့ ရ ိသည ။

အပိုဒ ၈

ဖ ဲ့စည္းပုံ အခ ခ်ေဥပဒကေ သ႑ေ လည္းက႑ေင း အခ ား ဥပဒကေ သ႑ေ လည္းက႑ေင း လူ တိုင္းအတ က ပမေထားသည့္ အခ ခ်ေ အခ င့္ အရမေး မ ားသည္ ခ ိုးဖ႑ာက ဖ က ဆီး ခ င းခံခဲ့ရလ င ထိုသို့ ခ ိုးဖ႑ာက ဖ က ဆီးသ႑ေ ပ ုလုပ မ ုက ေင့္ ဖ စ ပေ လာ သ႑ေ နစ နာခ က အတ က ထိုသူသည္ နိုင္ ငံဆိုင္ ရာ အာဏာပိုင္ တရားရံုးတ င ထိ ရကေက စ ာ သက သာ ခ င့္ ရနိုင္ စရေမည္ ။

အပိုဒ ၉

မည သူမ ဥပဒအေရ မဟုတ သဂေ ဖမ းဆီးခ င းကို ဖ စ စ၊ေ ခ ုပ န ောင ခ င းကို ဖ စ စ၊ေ ပ ည န င ခ င းကို ဖ စ စမေခံစရေ။

အပိုဒ ၁၀

အခ င့ အရးေမ ားန င့ တာဝန ဝတ်တရားမ ားကို အဆုံးအဖ တ ခံရာတ င လည္းကာေင း၊ ပ စ မ ုက ေင့ တရားစ ဲဆို စီရင ဆုံးဖ တ ခံရာတ င လည္းကာေင း၊ လူတိုင္းသည္ လ တ လပ ၍ ဘက မလိုက သာေတရားရုံးတာေ ၏ လူအမ ား ရ ေ့မ ောက တ င မ တစ ာ က ားနာစစ ဆာေခ င းကို တူညီစ ာ ခံစားပိုင္ ခ င့ ရ ိသည္ ။

အပိုဒ ၁၁

လူအမ ား ရ မေ ကေက ၌ ဥပဒအေတိုင္း စစ ဆင္း၍ ပ စ မ ုက ူးလ န သည ဟု ထင ရ ား စီရင္ ခ င းခံရသည့္ အခ ိန အထိ ပ စ မ ုန င့ တရားစ ဲဆိုခ င း ခံရသူ တိုင္းသည္ အပ စ မဲ့သူဟူ၍ ယူဆခ င းခံထိုက သည့္ အခ င့ အရေးရ ိသည္ ။ ထိုအမ ုကို က ားနာစစ ဆင္းရာဝယ စ ပ စ ဲခံရသည့္ ပ စ မ ုအတ က ခုခံခ ပေနိုင္ ရန လိုအပ သင္မေ အခ င့ အရမေမ ားကို ထိုသူအား ပမေပ ီး ဖ စ စရေမည္ ။

လူတစ ဦးတစ ယဂေက အား နိုင္က ငံဥပဒအေရဖ စ စ၊ေ အပ ည ပ ည ဆိုင္က ရာ ဥပဒအေရ ဖ စ စ၊ေ ပ စ မ ုမမ ဂေက သဂေ လုပ ရပ သို့မဟုတ ပ က က က မ ုအရ ဆ `ဆိုပ စ ပဂေ င း မပ ုရ။ ထိုအပ င ပ စ မ ုက ူးလ န စဥ္ အခ က ထိုက သင့္ စနေိုင္က သဂေ အပ စ ဒဏ ထက ပိုမိုက ီးလးေသဂေ အပ စ ဒဏ ကို ထိုက သင့္ ခ င းမရ ိစရေ။

အပိုဒ ၁၂

မည္ သူမ မိမိသဘၵေအတိုင္း အေႏခ မ းလ တ လပ စ ာ နထေိုင္ ခ င းကို သေဂ လည္းကဂေင္း၊ မိမိ၏ မိသားစုကို သဂေ လည္းကဂေင္း၊ မိမိ၏ နအေိမ အသိုက အဝန္းကို သဂေ လည္းကဂေင္း၊ စာပမေစာယူကို သဂေ လည္းကဂေင္း၊ ဥပဒအေရ မဟုတ သဂေ ဝင္ ရဂေက စ က ဖက ခ င္း မခံစရေ။ ထိုပုိင္ မိမိ၏ဂုဏ သိက်ခာ ကိုလည္း အထက ပ အတိုင္း ပုတ ခတ ခ င္း မခံစရေ။ လူတိုင္းတ င္ ထိုသို့ ဝင္ ရဂေက စ က ဖက ခ င္းမ သဂေ လည္းကဂေင္း ပုတ ခတ ခ င္းမ သဂေ လည္းကဂေင္း ဥပဒအေရ ကာက ယ ပိုင္ ခ င့္ရ ိသည္။

အပိုဒ ၁၃

လူတိုင းတ င မိမိ၏နိုင် ငံနယ နိမိတ အတ င း၌ လ တ လပ စ ာ သ ားလာ

ရ ့ပေ ေဝင္း နိုင္ ခ င္း၊ နထိုင္ ခ င္ ရ ိသည္ ။

လူတိုင္းတ င မိမိနထေိုင္ ရာ တိုင္းပ ည မ လည္းကေဝးင္း၊ အခ ားတိုင္းပ ည မ လည္းကေဝးင္း ထ က ခ ာ သ ားပိုင္ ခ င္ ရ ိသည့္ အပ င ၊ မိမိ၏ တိုင္းပ ည သို ပ န လာ ပိုင္ ခ င္ လည္းရ ိသည္ ။

အပိုဒ ၁၄

လူတိုင းသည ည ဉ းပန း န ိပ စက ခံနရေခ င းမ လ တ ကင းရန အခ ား တိုင းပ ည မ ား၌ အားေခ မ းစ ာ ခိုလ ုံနနေိုင ခ င့ ရ ိသည ။

နိုင ငံရမေန ငွ မပတ သက သည္ ပ စ မ ုမ ားမ သင္ခေ လည္းကေငင္း၊ ကုလသမဂ်ဂ္၏ ရည္ ရ က ခ က န င့ သဘဂေတရား မ ုမ ားကို ဖီဆန သင္ခေ အမ ုမ ားမ သင္ခေ လည္းကင္ခေင္း၊ အမ န ပ္ေ ပုေ က လာသင္ခေ ပ စ မ ုက ေင့ တရားစ ဲဆိုခ င း ခံရသည့္ အမ ုအခင္းမ ားတ င အထက ပ အခ င့ အရမေးကို အသုံးမပ ု နိုင္ငံ စရေ။

အပိုဒ ၁၅

လူတိုင းသည ၊ နိုင ငံ တစ နိုင ငံ၏ နိုင ငံသားအဖ စ ခံယူခ င့ ရ ိသည ။

ဥပဒအေရ မဟုတ လ င မည သူမ မိမိ၏ နိုင ငံသားအဖ စ ကို စ န့ လ တ ခ င း မခံစရေ၊ နိုင ငံသားအဖ စ ပ ောင းလဲနိုင သၫေအခ င့ အရေးကို လည း င င းပယ ခ င း မခံစရေ။

အပိုဒ ၁၆

အရ ယ ရကေက ပ ီးသဂေ ယဂေက ာ း န င့ မိန းမတို့တ င လူမ ိုးကို သဂေ လည္းကဂေင း၊ နိုင္ငငံသားအဖ စ ကို သဂေ လည္းကဂေင း၊ ကိုးက ယ သည့္ ဘာသာ ကို သဂေ လည္းကဂေင း၊ အက ဂေင းပ ု၍ ခ ုပ ခ ယ ကန္ သတ ခ င း မရ ိဘဲ၊ ထိမ းမ ားနိုင္င ခ င့ န င့ မိသားစု ထူထဂေင နိုင္င ခ င့ ရ ိသည္ ။ အဆိုပ ယဂေက ာ း န င့ မိန္းမ တို့သည္ လင္ မယားအဖ စ ပေ ေ းသင္းနစေဥ အခ ိန္ အတ င း၌ သဂေ လည္းကဂေင း၊ အိမ္ ထဂေင ကို ဖ က သိမ္း၍ က ာရ င းက သည့္ အခ ၌လည္းကဂေင း၊ လက ထပ္ ပုေင္းသင္း အိမ္ ထဂေင ပ ုခ္ င္း န င့ စပ္ လ ဥ းသဂေ တူညီသည့္ အခ င့ အရမေမ ားကို ရရ ိထိုက သည္။

သတို့သား န င့ သတို့သမီး န စ ဦးန စ ဘက ၏ လ တ လပ သၵေ သဘၵေဆန်ဒရ ိမ သာလ င ထိမ းမ ားခ င းကို ပ ုရမည ။

မိသားစု တစ ခုသည လူအဖ ဲ့အစည း၏ သဘာဝက သၵေ အခ ခေံအဖ ဲ့တစ ရပ ဖ စ သည ၊ ထိုမိသားစုသည လူ အဖ ဲ့အစည းန င့ အစိုးရတို့၏ ကာက ယ စဂေင့ ရ ဂေက ခ င းကို ခံယူ ခ င့ ရ ိသည ။

အပိုဒ ၁၇

လူတိုင းတ င မိမိတစ ဦး ခ င းသဂေ လည းကဂေင း၊ အခ ားသူမ ားန င့ ဖက စပ ၍ သဂေ လည းကဂေင း၊ ပစ်စည းဉစ်စာ တို့ကို ပိုင ဆိုင ရန အခ င့ အရဧးရ ရမည ။

ဥပဒအေရ မဟုတ လ င ၊ မည သူမ မိမိ၏ ပစ်စည းဥစ်စာပိုင ဆိုင ခ င့ ကို စ န လ တ ခ င း မခံစရေ။

အပိုဒ ၁၈

လူတိုင္းတ င လ တ လပ စ ာ တ ဧးခေေ က ံဆနိုင္ ခ င့ ၊ လ တ လပ စ ာ ခံယူ ရပ တည္ နိုင္ ခ င့ န င့ လ တ လပ စ ာ သက ဝင ကိုးက ယ နိုင္ ခ င့ ရ သည္ ။ အဆိုပ အခ င့ အရဧးမ ား၌ မိမိကိုးက ယ သည့္ ဘာသာကို သို့တည္းမဟုတ သက ဝင ယုံက ည ခ က ကို လ တ လပ စ ာ ပ ောင္းလဲနိုင္ ခ င့ ပ ဝင သည့္ အပ င မိမိတစ္ ယကေက ခ င းဖ စ စ၊ေ အခ ားသူမ ားန င့ စုပ္ေင း၍ဖ စ စ၊ေ ပ ည သူအမ ား ရ မေ ကေက တ င သကေ လည းကောင္း၊ ရ မေ ကေက တ င မဟုတ ဘဲ သကေ လည္းကောင္း၊ မိမိ ကိုးက ယ သကေ ဘာသာကို သို့တည္းမဟုတ သက ဝင ယုံက ည ခ က ကို လ တ လပ စ ာ သင ပ နိုင္ ခ င့ ၊ က င့ သုံးနိုင္ ခ င့ ၊ ဝတ ပ ုကိုးက ယ နိုင္ ခ င့ န င့ ဆကေက တည နိုင္ ခ င့ တို့လည္း ပ ဝင္ သည္ ။

အပိုဒ ၁၉

လူတိုင္းတင္ လ တ လပ္ စ ာ ထင္ မ င ယူဆနိုင္ ခ င္ န င့္ လ တ လပ္ စ ာ ဖ င့္ ဟု ဖရာ ပ နိုင္ ခ င့္ ရ သည္ ။ အဆိုပ္ အခ င့္ အရမေမ ား၌ အန ေငင့္ အယ္ က မရ ဘဲ လ တ လပ္ စ ာ ထင္ မ င ယူဆနိုင္ ခ င့္ ပ ဝင္ သည့္ အပ္ င္ ၊ နိုင္ ငံ နယ္ နိမိတ မ ားကို ထကေက ထားရန မလိုဘဲ သတင္းအက ေငင္းအရာန င့္ သဘာေတရားမ ား ကို တနည္းနည္းဖ္ င့္ လ တ လပ္ စ ာ ရ ာယူဆည္းပူးနိုင္ ခ င့္ ၊ လက ခံနိုင္ ခ င့ န င့္ ဝင္ေ ဖ န္ ခ ခ င့္ တိုလည္း ပ္ ဝင္ သည္ ။

အပိုဒ ၂ဝ

လူတိုင္းတ င္ လ တ လပ အမေခ မ းစ ာ စုဝမေနိုင္ ခ င္ န င့ ဖ ဲ့စည္းနိုင္ ခ င့ တို့ ရ ိသည္ ။

မည သူကိုမ အဖ ဲ့အစည္းတစ ခုသို့ ဝင စရေန အတင္းအက ပ မပ ုရ။

အပိုဒ ၂၁

လူတိုင းတ င မိမိနိုင ငံ၏ အုပ ခ ုပ ရခေ၌ ကိုယ တိုင ဖ စ စ၊ေ လ တ လပ စ ာ ရ ေးခ ယ လိုက သည့္ ကိုယ စားလ ယ မ ားမ တစ ဆင့ ဖ စ စပေ ဝင ဆငောင ရ က နိုင ခ င့ ရ ိသည္ ။

လူတိုင္းတ င မိမိ၏နိုင္ ငံရ ိ ပ ည သူ ဝန ထမ းအဖ ဲ့၌ ဝင္ ရကေက နိုင္ ရန တူညီသည့္ အခ ငွ အရဧးရ ိသည္ ။

ပ ည သူပ ည သားတို့၏ ဆန်ဒသည အုပ ခ ုပ အာဏာ၏ အခ ခံေဖ စ ရမည ၊ အဆိုပ ဆန်ဒကို အခ န ကာလပိုင္းခ ားလ က စစ မ န သင္ခေရ ေးကကေက ပ ဲမ ားဖ ငွ ထင ရ ားစရေမည ။ ရ ေးကကေက ပ ဲမ ားတ င လည္း လူတိုင္းအညီအမ ဆန်ဒမဲ ပႜေနိုင္ ခ င့ ရ ရမည္ အပ င ၊ ထိုရ ေးကကေက ပ ဲမ ားကို လ ို၀ က မဲပေး စနစ ဖ င့ ဖ စ စ၊ေ အလားတူ လ တ လပ သင္ခေ မဲပေးစနစ ဖ င့ ဖ စ စ၊ေ က င းပရမည ။

အပိုဒ ၂၂

လူတိုင္းတ င လူအဖ ဲ့အစည္း၏ အဖ ဲ့ဝင္ တစ္ ဦးအနနေ င့္ လူမ ုရေး လုံခံုခံ ငွ ရယူပိုင္စံ ခ ငွ ရ ိသည့္ အပ္ င္ နိုင္ ငံရေးက ိုးပမ္းမ ုဖ္ င့္ ဖုိ စုိ စစ္၊ နိုင္ ငံတကာ ပူပုေင္း ဆင္ခေင ရ က မ ုဖ္ င့္ ဖုိ စုိ စစ္၊ နိုင္ ငံအသီးသီး၏ဖ ဲ့စည္းပုံနဲ င့္ လည္းက႑ေင္း၊ သယံဧာတအင္ အားနဲ င့္ လည္းက႑ေင္း ထိုလူ၏ ဂုဏ္ သိက်ခာနဲ င့္ စရိုက္ လက်ခဏာ လ တ လပ္ စ ာ တိုးတက္ မ င့္ မားရမေးအတ္ က မရ ိမဖုိ စုိလိုအပ္ သင္ေစီးပံုားရမေး၊ လူမွ ရမေန င့္ ယဥ္ က ေမမွ ့ အခု ငွဲ အရမေမ ားကို သုံးစုိပိုင္ ခ င့္ ရုိသည္ ။

အပိုဒ ၂၃

လူတိုင္းတ င အလုပ္ လုပ္ ရန္ လည္းက႑ေင း၊ မိမိန္ စ သက ရာ အသက မ ေးမ ု အလုပ္ အကိုင္ ကို လ တ လပ္ စ ၁ရ ေးခ ယ ရန္ လည္းက႑ေင း၊ တရား မ တ၍ လုပ္ ပ ေ သ႑ေ အလုပ္ ခ င ၏ အခ အေနကိုေ ရရ ရန္ လည္းက႑ေင း၊ အလုပ္ လက မဲ့ ဖ စ ရခ င းမ အကာအက ယ ရရ ရန္ လည္းက႑ေင း အခ င့ အရမေရ ိသည္ ။

လူတိုင းတ င ခ `ခ ားခ င းမခံရစဘေဲ၊ တူညီသၫေ အလုပ အတ က တူညီသၫေ အခက ေးင ေရနိုင ခ င့ ရ $^{\circ}$ သည ။

အလုပ လုပ ကိုင သည့္ လူတိုင္းတ င ၊ မိမိန င့ မိမိ၏ မိသားစုအတ က လူဂုဏ သိက်ခာ န င့ ညီအေငေ နထိုင္ စားသဂေက နိုင္ ရန ၊ စိတ ခ လဂေက သည့္ ပ င ၊ တရား မ တ၍ လုပ ပ ေ သည့္ လစာက ေင ရေပိုင္ ခ င့ ရ ိသည္ ။ လိုအပ ခဲ့လ င အခ ား နည္းလမ္းမ္ ားမွ လူမွ ရွန္းအထဂေက အပံ့ကိုလည္း ထပ္ မံ၍ ရနိုင္ ခ င့ ရ ိ သည္ ။

လူတိုင းတ င မိမိအက ိုး ခံစားခ င့ ကို ကာက ယ ရန အလုပ သမား အစည းအရုံးမ ား ဖ ဲ့စည းခ င့ ၊ ပ ဝင ဆငောင ရ က ခ င့ ရ ိသည ။

အပိုဒ ၂၄

လူတိုင္းတ င သင့္ မ တ လ ေ ကန စ ာ ကန္ သတ ထားသည့္ အလုပ္ လုပ္ ခ ိန အပ္ င ၊ လစာန င့္ တက အခ ကာလအားလ ေ စ ာ သတ မ တ ထားသည့္ အလုပ အားလပ ရက မ ားပ ဝင္ သည့္ အနားယူခ င့္ န င့္ အားလပ ခ င့္ ခံစားပိုင္ ခ င့္ ရ ိသည္ ။

အပိုဒ ၂၅

လူတိုင္းတ င မိမိန္ င့ တက မိမိ၏ မိသားစုက န းမာရႜေန င့ တက ကိုယ စိတ န စ ဖ ာ အေးခ မ းစ ာ နထေိုင္ နိုင္ ရေး အတ က အစာအဟာရ၊ အဝတ အထည နအေိမ ၊ ဆေးဝ း အကူအညီန င့ လိုအပ သည့္ လူမ ု အထာေက အပံ့မ ား ပ ဝင သင္း သင့္ တေ လ ေက ပတ သည့္ လူမ ု အဆင့္ အတန္းကို ရယူခံစားခ င့ ရ ိသည္ ။ ထိုပ င အလုပ လက မဲ့ဖ စ သင္း အခ ၌ သင္း လည္းကေငေး၊ မက န းမမာဖ စ သင္း အခ ၌ သင္း လည္းကေငေး၊ မက န းမမာဖ စ သင္း အခ ၌ သင္း လည္းကေငေး၊ ကိုယ အင ်ဂ မစ မ းမသန ဖ စ သင္း အခ ၌ သင္း လည္းကေငင္း၊ အသက အရ ယ အိုမင္းသင္း အခ ၌ သင္း လည္းကေငင္း၊ မိမိကိုယ တိုင္ က မတတ နိုင္ သင္းအက ေငင္း က ေင့္ ဝမ းစာ ရ ာမ ီးနိုင္ သင္းနည္းလမ္း မရ ိသင္း အခ ၌ သင္း လည္းကေငင္း၊ နထေိုင္ စားသင္းက ရအေတာ့ က လုံခံုစိတ္ ခ ရမ ု အခ င့္ အရနေရ ိသည္ ။

သားသည မိခင မ ားန ငွ ကလမေ ားသည အထူးစင်္ဘေ ရ ောက ခ င းန ငွ အကူအညီ ပမေခ င းကို ရခ ငွ ရ သည ။ ဥပဒအေရ ထိမ းမ ားခ င းဖ ငွ ဖ စ စေအေခ ား နည း ဖ င့ ဖ စ စမေ မေ ကာသေး ကလမေအားလုံးသည တူညီသင်္ဘေ လူမ ု ကာက ယ စင်္ဘေ ရ ောက ရမေကို ရယူ ခံစားက ရမည ။

အပိုဒ ၂၆

လူတိုင းသည ပညာသင ယူနိုင ခ င့ ရ ိသည ၊ အနည းဆုံးမူလတန းန င့ အခ ခေံ အဆင့ အတန းမ ားတ င ပညာ သင က ားရးေသည အခမဲ့ဖ စ ရမည ။ မူလတန း ပညာသည မသင မနရေ ပညာ ဖ စ ရမည ။ စက မ ုလက မ ုပညာန င့ အသက မ ေမ ု ပညာမ ားကို ယဘေူယ အားဖ င့ သင က ားရယူနိုင စရေမည ။ ထိုပ င အထက တန းပညာ အတ က အရည အခ င းကို အခ ခေံပ ု၍ တူညီသင္ခေ အခ င့ အရေး ရရ ိစရေမည ။

ပညာသင္ က ားရေးကို လူသားတို့၏စရိုက လက်ခဏာအပ ည့္ အ၀တိုးတက မ ု အပ င ၊ လူ အခ ငွ အရေးန ငွ အခ ခေံလ တ လပ ခ ငွ ရိုသလေးေစားမ ု တို့ကို ရ င သန ဖ ံ့ဖ ိုး လာစရေန ရည ရ ယ ၍ သင္ က ား စရေမည ။ ပညာသင္ က ားရေးသည နိုင္ ငံ အားလုံး တို့ တ င လည္းကေဝင္း၊ လူမ ိုးစုမ္ ား တ င လည္းကေဝင္း၊ ဘာသာရအေသင္းအဖ ဲ့မ ား တ င လည္းကေဝင္း၊ အခ င္းခ င္းနားလည္ မ ု၊ သည္းခံ မ ုန္ င့ ခင္ မင ရင္းန ီးမ ုတို့ကို အားပမေးရမည္ ။ ထို့ပ င င ိမ္းခ မ္းရေးေတည္ တံ့အဝေင ဆဝေင္ ရ က ရန အလိုင္း၊ ကုလသမဂ်ဂ္၏ ဆဝေင္ ရ က မ ုမ္ ားကိုလည္း ဖ စ မ တေက အဝေင္ အားပမေးရမည္။

မိဘတို့တ င ၊ မိမိတို့၏ ကလေးမ ား သင ယူရမည့ ပညာ အမ ိုးအစားကို ရ ေးခ ယ နိုင သင်္ဘေလက ဦး အခ င့ အရဧးရ ိသည ။

အပိုဒ ၂၇

လူတိုင္းတ င သက ဆိုင္ ရာ ယဉ္ က ေႏမ ု လကေက၌ လ တ လပ စ ာ ပ ဝင္ ဆင္ေရ က နိုင္ ခ င့ သုခုမပညာရပ မ ားကို လ တ လပ စ ာလိုက စား မ ေလ ေ နိုင္ ခ င့ ၊ သိပ်ပံ ပညာထ န းကားရေး လုပ္ ငန္းမ ားတ င္ လ တ လပ္ စ ာ ဝင္ ရကေက လုပ္ ကိုင္ နိုင္ ခ င့္ န င့္ ထိုပညာ၏ အက ိုး အာနိသင္ မ ားကို လ တ လပ္ စ ာ ခံစား သုံးစ နိုင္ ခ င့္ ရ သည္ ။

လူတိုင္းတ င သိပ်ပံမ ဖ စ စ၊ေ စာပမေ ဖ စ စ၊ေ သုခုမပညာမ ဖ စ စ၊ေ မိမိကိုယ ပိုင ဉ ာဏ ဖ င့ က စည ဖန တီးမ မ ဖ စ ထ န းလာသည့ ဂုဏ န င့ င ကေ ေး အက ိုးအမ တ မ ားကို ခံစားရယူနိုင္ ရန အခ င့ အရေးအတ က ကာက ယ မ ုကို ရရ ရန အခ င့ အရေး ရ သည ။

အပိုဒ ၂၈

လူတိုင္းသည္ ဤက ညော စာတမ္းတ င ဖရာ ပ ထားသည့္ အခ ငွ အရမႈမ္ ား န ငွ လ တ လပ ခ င့ မ ားကို အပ ည့္ အစုံ ရယူနိုင္ သရာ လူမ ုဆက ဆံရမႈ အခ အေနနေ ငွ အပ ည ပ ည ဆိုင္ ရာ ဆက ဆံရမႈ အခ အေနတွေ့၏ အက ိုးက မေဇူးကို ခံစားနိုင္ ခ င့္ ရ ် သည္ ။

အပိုဒ ၂၉

မိမိ၏စရိုက လက်ခဏာ လ တ လပ စ ာ ဖ ံ့ဖ ိုးတိုးတက နိုင သည့ တစ ခုတည းသၵေ လူ အသိုက အဝန း အတ က လူတိုင း၌ တာဝန ရ ိသည ။

မိမိ၏ အခ င့ အရမေ ားနှ င့ လ တ လပ ခ င့ မ ားကို သုံးစ `ရာတ င လူတိုင းသည ၊ အခ ားသူမ ား၏ အခ င့ အရမေ ားနှ ငွ လ တ လပ ခ ငွ မ ားကိုအသိအမ တ ပ ု၍ ရှိသလေမေားစရေန အလိုင ာ လည းကငာင း၊ ဒီမိုကရစေီက င့ သုံးသင်္ကေလအဖ ွဲအစည းတ င ကိုယ က င့ တရားအပ င ၊ ရပ ရ ာအခေ မ းသာယာရနေ င့ ပ ည သူ အက ိုး စီးပ ား ဖ စ ထ န းရမေတို့ အတ က ၊ တရားမ တစ ာက င့ ဆေငေ ရန အလိုင ာ လည းကငာင း၊ ဥပဒကေ ပ ဌာန းထားသည့ ခ ုပ ခ ယ မ ုမ ားဖ င့ သာ ကန္ သတ ခ င းခံရမည္ ။

အဆိုပ အခ င့ အရးေမ ားန င့ လ တ လပ ခ င့ မ ားကို မည သည့ အမ ုကိစ်စ တ င မ ကုလသမဂ်ဂ၏ ရည ရ ယ ခ က မ ားန င့ လည းကာေင း၊ အခ ခေံမူမ ား န င့ လည းကာေင း ဆန္ က င ၍ မသုံးစ ဲရ။

အပိုဒ ၃၀

ဤက ညောစာတမ းပ အခ င့ အရႊးန ငွ တက လ တ လပ ခ ငွ မ ား ပ က စီးရာ ပ က စီးက ေဝး းတို့ကိုရည ရ ယ ၍၊ နိုင ငံ တစ နိုင ငံ အတ က ဖ စ စ၊ေ လူတစ စု အတ က ဖ စ စ၊ေ လူတစ ဦးတစ ယဂေက အတ က ဖ စ စပေ ဝင ဆငောင ရ က ရန အခ င့ ရ သည ဟု သဂေ လည းကဂေင း၊ ကိုယ တိုင ဆဂေင ရ က ရန အခ င့ ရ သည ဟုသဂေ လည းကဂေင း အဓိပ်ပာယ ပိုင းခ ားကဂေက ယူခ င း မရ စရေ။